

Policy gällande mutor och bestickning

Beslutad av regionstyrelsen den 26 september 2018

Tänk på: Ett bra sätt att undvika gränsdragningsproblem är alltid att helt undvika att ta emot gåvor och förmåner.

Bakgrund och syfte

Hyresgästföreningen är en medlemsorganisation. Vi arbetar på medlemmarnas uppdrag och är beroende av deras förtroende. Detta lägger ett stort ansvar på var och en av oss. Vi handlägger ärenden som kan ha stor betydelse för enskilda människor. En grundförutsättning är att vi aldrig agerar på ett sådant sätt att förtroende, saklighet eller opartiskhet kan rubbas.

En anställd eller förtroendevald ska inte ens kunna misstänkas för att låta sig påverkas av ovidkommande önskemål eller hänsyn i sitt arbete.

- Ett syfte med denna vägledning är att visa på riskerna med att ta emot gåvor och förmåner från personer eller företag som man möter i sitt uppdrag.
- Ett annat syfte är att visa hur du kan resonera och agera när du stöter på frågor om mutor eller bestickning
- Ett tredje syfte är att fungera som underlag för diskussioner i organisationen där du och dina kollegor får klart för er hur ni skall agera i förekommande fall.

Mutor och bestickning

Lagregler om mutor och bestickning finns i brottsbalken och omfattar alla förtroendevalda och arbetstagare oberoende av uppdrag, befattning eller anställningsform.

Mutbrott begås när en arbetstagare eller uppdragstagare tar emot en muta eller begär eller inte tackar nej till en förmån som på något sätt gynnar den som lämnar den otillbörliga förmånen. Något orsakssammanhang behöver inte finnas mellan förmånen och det sätt på vilket den förtroendevalde/arbetstagaren utför sitt arbete.

Bestickning är att lämna, utlova eller erbjuda en otillbörlig belöning till arbets- eller uppdragstagare. Att acceptera en begäran från en anställd eller förtroendevald om att få en otillbörlig förmån är också bestickning.

Gränsen mellan en ”tillbörlig” och en ”otillbörlig” belöning eller förmån är flytande. Vid domstolsprövning görs alltid en samlad bedömning av alla omständigheter som har betydelse i det enskilda fallet. Det hjälper inte att som mottagare kunna visa att man inte låtit sig påverkas av förmånen.

Förmåner som aldrig är tillåtna:

- Penninggåvor i kontanter, värdepapper och liknande
- Penninglån som är särskilt gynnsamma
- Borgensåtaganden eller skuldäckning
- Betalda nöjes- och semesterresor
- Förfoga över fordon, båt, fritidsbostad eller liknande för privat bruk
- Gåvor, testamentsförordnanden, rabatter, provisioner

För dig som är förtroendevald eller anställd i region västra Sverige

Förmåner som är tillåtna

Förmåner som enbart är till för att skapa en god relation:

- Arbetsmåltider av vardaglig karaktär
- Uppvakning vid födelsedag eller vid sjukdom
- Mindre varuprover som överlämnas i samband med företagsbesök
- Prydnadsföremål och minnesgåvor vid till exempel jubileer och liknande
- Event och kundträffar vars syfte är att skapa goda kundrelationer

Vad är rimligt?

Några exempel som är vanliga hos oss:

• **Event och kundträffar**

Dessa ska rikta sig till en bred krets av personer och ha med vår verksamhet att göra. Syftet från leverantören skall vara att skapa goda kundrelationer samt att det som bjuds inte är alltför extravagant. I sådana fall är det tillåtet att medverka under försättning att regionordförande, regionchef eller personalchef ger sitt godkännande.

• **Gåvor från tacksamma medlemmar**

En enkel regel är att det är tillåtet att ge eller ta emot en förmån om värdet är mindre än 100 kronor. Observera att rena penninggåvor aldrig kan tas emot även om det skulle röra sig om små belopp. Om gåvan överstiger 100 kronor men understiger 500 kronor kan gåvan undantagsvis accepteras, som exempel kan nämnas blommor, chokladask och liknade, men då ska gåvan ställas ut i till exempel lunchrummet för alla att ta del av. Det grundläggande är att stor försiktighet ska iakttas. Gåvor med ett värde över 500 kronor får inte tas emot.

• **Julgåvor från förhandlingsparter**

I förhållande till våra motparter är det oerhört viktigt att vi har en strikt hållning. Vi ger inte eller tar emot några som helst gåvor. Undantaget det som står under punkter ”Förmåner som är tillåtna”.

Vem skall bedöma?

- För förmåner mellan 100–500 kronor måste alltid en skälighetsbedömning göras.
- Skälighetsbedömningen ska göras av regionchef, regionordförande eller personalchef
- Det kan hända att du erbjuder en gåva som egentligen är för dyrbar att acceptera men där sedvanligt umgänge förutsätter att den tas emot. Du skall då konsultera regionchef, regionordförande eller personalchef om hur gåvan ska hanteras.
- I alla tveksamma fall ska personalchef, regionchef eller regionordförande göra en skälighetsbedömning.